

Zittingsdocument

A8-0371/2016

7.12.2016

*****II**

ONTWERPAANBEVELING VOOR DE TWEEDE LEZING

betreffende het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU met betrekking tot de openstelling van de markt voor het binnenlands passagiersvervoer per spoor en het beheer van de spoorweginfrastructuur
(11199/1/2016 – C8-0426/2016 – 2013/0029(COD))

Commissie vervoer en toerisme

Rapporteur: David-Maria Sassoli

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerphandeling

Amendementen van het Parlement in twee kolommen

Geschrapte tekstdelen worden in de linkerkolom in *vet cursief* aangegeven. Vervangen tekstdelen worden in beide kolommen in *vet cursief* aangegeven. Nieuwe tekst wordt in de rechterkolom in *vet cursief* aangegeven.

In de eerste en tweede regel van de koptekst boven elk amendement wordt verwezen naar het tekstdeel in kwestie van de ontwerphandeling. Indien een amendement betrekking heeft op een bestaande handeling, waarop in de ontwerphandeling wijzigingen worden voorgesteld, bevat de koptekst bovendien een derde en vierde regel, die verwijzen naar de bestaande handeling respectievelijk naar de bepaling in kwestie.

Amendementen van het Parlement in de vorm van een geconsolideerde tekst

Nieuwe tekstdelen worden in *vet cursief* aangegeven. Geschrapte tekstdelen worden aangegeven met het symbool of worden doorgestreept. Waar tekstdelen vervangen worden, wordt de nieuwe tekst in *vet cursief* aangegeven, terwijl de vervangen tekst wordt geschrapt of doorgestreept. Bij wijze van uitzondering worden zuiver technische wijzigingen die de diensten aanbrengen met het oog op de opstelling van de definitieve tekst, niet gemarkeerd.

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING	7
PROCEDURE VAN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE	10

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

betreffende het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU met betrekking tot de openstelling van de markt voor het binnenlands passagiersvervoer per spoor en het beheer van de spoorweginfrastructuur (11199/1/2016 – C8-0426/2016 – 2013/0029(COD))

(Gewonde wetgevingsprocedure: tweede lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het standpunt van de Raad in eerste lezing (11199/1/2016 – C8-0426/2016),
 - gezien de gemotiveerde adviezen die in het kader van protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid zijn uitgebracht door de Franse Senaat, het Litouwse parlement, het Luxemburgse parlement, de Nederlandse Eerste Kamer, de Nederlandse Tweede Kamer en de Zweedse Riksdag, en waarin wordt gesteld dat het ontwerp van wetgevingshandeling niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 11 juli 2013¹,
 - gezien het advies van het Comité van de Regio's van 8 oktober 2013²,
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt³ inzake het voorstel van de Commissie aan het Parlement en de Raad (COM(2013)0029),
 - gezien artikel 294, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
 - gezien artikel 76 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie vervoer en toerisme (A8-0371/2016),
1. hecht zijn goedkeuring aan het standpunt van de Raad in eerste lezing;
 2. constateert dat het besluit is vastgesteld overeenkomstig het standpunt van de Raad;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het besluit samen met de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 297, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te ondertekenen;
 4. verzoekt zijn secretaris-generaal het besluit te ondertekenen, nadat is nagegaan of alle procedures naar behoren zijn uitgevoerd, en met de secretaris-generaal van de Raad zorg te dragen voor publicatie ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;

¹ PB C 327 van 12.11.2013, blz. 122.

² PB C 356 van 5.12.2013, blz. 92.

³ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0147.

5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en aan de Commissie alsmede aan de nationale parlementen.

TOELICHTING

1. De marktpijler van het vierde spoorwegpakket

De marktpijler van het vierde spoorwegpakket omvat drie wetgevingsvoorstellen:

1. een voorstel tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU tot instelling van één Europese spoorwegruimte met betrekking tot de openstelling van de markt voor het binnenlands passagiersvervoer per spoor en het beheer van de spoorweginfrastructuur;
2. een voorstel tot wijziging van Verordening nr. 1370/2007 met betrekking tot openstelling van de markt voor het binnenlands passagiersvervoer per spoor;
3. een voorstel tot intrekking van Verordening nr. 1192/69 betreffende de gemeenschappelijke regels voor de normalisatie van de rekeningstelsels van de spoorwegondernemingen.

2. Het Commissievoorstel tot wijziging van Richtlijn 2012/34/EU

Dit wetgevingsvoorstel, ook wel "de beheersrichtlijn" genoemd, had met name de volgende doelstellingen:

- a) de opening van de markt voor het binnenlands passagiersvervoer per spoor om de concurrentiedruk op de markten voor het binnenlandse spoorvervoer te verhogen met het oog op een groei van het aanbod en een betere kwaliteit van het passagiersvervoer. Goederenvervoersdiensten per spoor en internationaal passagiersvervoer per spoor zijn respectievelijk sinds 2007 en 2010 opengesteld voor concurrentie, met de goedkeuring van de vorige spoorwegpakketten. Het voorstel hangt samen met de voorgestelde wijzigingen van Verordening nr. 1370/2007 en moet in die context ook zorgen voor een beter rendement van de door de overheid in het passagiersvervoer geïnvesteerde middelen.
- b) een betere governance van de infrastructuurbeheerder om de gelijke toegang tot de infrastructuur te waarborgen. Dit moet worden verwezenlijkt door belangenconflicten die de beslissingen van de infrastructuurbeheerder inzake markttoegang beïnvloeden, weg te werken en potentiële kruissubsidiëring tussen infrastructuurbeheerders en spoorwegondernemingen in geïntegreerde structuren uit te sluiten. Het voorstel was voorts gericht op een coherent beheer van alle functies van een infrastructuurbeheerder. Het voorstel beoogde ten slotte een sterkere coördinatie tussen de infrastructuurbeheerders en spoorwegexploitanten om beter in te spelen op de marktbehoeften en de grensoverschrijdende samenwerking tussen infrastructuurbeheerders te versterken.

Deze veranderingen moeten tot meer concurrentie leiden en voor financiële transparantie en eerlijke financieringsvoorwaarden zorgen. Gelijke toegang tot de markt en het toenemende aantal exploitanten moeten uiteindelijk leiden tot nieuwe initiatieven en een toename van het verkeer. De toenemende concurrentie en specialisatie van de marktpartijen moet bovendien een gunstig effect hebben op de productiviteit en doeltreffendheid en leiden tot meer investeringen in de spoorinfrastructuur.

De combinatie van "open toegang" en aanbesteding van openbare dienstcontracten moet ervoor zorgen dat de markt verder opengesteld kan worden, zoals reeds is gebeurd met de markten voor vracht en internationaal reizigersvervoer. Op de "rijpere" vrachtmarkt is te zien dat het marktaandeel van de spoorwegen hierdoor is gegroeid.

Sterkere concurrentie dient de spoorwegen aantrekkelijker te maken en ervoor te zorgen dat de sector meer aandacht besteedt aan de behoeften van de klanten; op die manier kunnen spoorwegexploitanten de concurrentie met andere vervoerswijzen aangaan. Een verdere ontwikkeling van hogesnelheidspassagiersvervoer moet de concurrentiepositie van de spoorwegsector ook versterken, het marktaandeel ervan vergroten en een bijdrage leveren om de doelstellingen op het gebied van klimaatverandering te behalen.

Door de groei van spoorwegactiviteiten moet ook de vraag naar gekwalificeerd spoorwegpersoneel en exploitanten van spoorwegfaciliteiten toenemen, evenals de vraag naar rollend materieel. Hierdoor wordt er meer werkgelegenheid bij spoorwegfabrikanten gecreëerd.

3. Interinstitutionele onderhandelingen

Na de vaststelling van het standpunt van het Parlement in eerste lezing op 26 februari 2014 zijn er van oktober 2015 tot april 2016 onder resp. het Luxemburgse en het Nederlandse voorzitterschap van de Raad interinstitutionele onderhandelingen gevoerd met het oog op een akkoord in vervroegde tweede lezing. Na zes trialogondes bereikte het onderhandelingsteam van het Parlement op 19 april 2016 een akkoord met het voorzitterschap van de Raad.

De tekst van het akkoord werd aan de Commissie vervoer en toerisme (TRAN) voorgelegd en op 12 juli 2016 goedgekeurd. Op basis van de goedkeuring door TRAN heeft de voorzitter van TRAN in zijn brief aan de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers (COREPER I) aangegeven dat hij de plenaire vergadering zal aanbevelen zonder wijzigingen in te stemmen met het standpunt van de Raad in eerste lezing, mits dit overeenkomt met het akkoord dat tussen de twee instellingen is bereikt. Na juridisch-linguïstische verificatie heeft de Raad op 17 oktober 2016 zijn standpunt in eerste lezing goedgekeurd, in overeenstemming met het akkoord.

4. Belangrijkste successen van het Europees Parlement

Het Parlement speelde een belangrijke rol bij het bereiken van een algemeen akkoord met de Raad met het oog op het waarborgen van de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de infrastructuurbeheerders en de openstelling van de spoorwegmarkt. Het Parlement bereikte met name de volgende punten:

- er zijn waarborgen ingebouwd om de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de infrastructuurbeheerder te garanderen, door aanscherping van de bepalingen inzake: dubbele mandaten, essentiële functies, verkeersbeheer en onderhoudsplanung, uitbesteden en delen van de functies van de infrastructuurbeheerder, en financiële transparantie;
- de lidstaten moeten een nationaal kader instellen voor de beoordeling van belangenconflicten. Binnen dit kader moeten de toezichhoudende instanties rekening houden met eventuele persoonlijke financiële, economische of professionele belangen die

een ongepaste invloed zouden kunnen uitoefenen op de onpartijdigheid van de infrastructuurbeheerder;

- er zijn bijzondere bepalingen vastgesteld voor de toegang van het hogesnelheidspassagiersvervoer tot de spoorweginfrastructuur van de Unie, teneinde de markt voor hogesnelheidspassagiersvervoer te ontwikkelen en het concurrentievermogen ervan te bevorderen ten voordele van de passagiers; in deze nieuwe regels, die zijn neergelegd in artikel 11 bis, is bepaald dat de toegang van het hogesnelheidspassagiersvervoer enkel mag worden onderworpen aan de door de toezichthoudende instantie overeengekomen dat artikel bepaalde voorschriften. De rapporteur wijst erop dat de lidstaten ingevolge artikel 11 bis de toegang van het hogesnelheidspassagiersvervoer tot de spoorweginfrastructuur van de Unie uit hoofde van artikel 11, lid 1, niet mogen beperken;
- inzake sociale aspecten: een spoorwegonderneming die een vergunning aanvraagt of de bestuurders ervan mogen niet veroordeeld zijn wegens ernstige inbreuken die voortvloeien uit geldende verplichtingen uit bindende collectieve overeenkomsten; de Commissie moet ook beoordelen of er wetgevingsmaatregelen betreffende de certificering van treinpersoneel noodzakelijk zijn;
- er is voorzien in verplichte coördinatiemechanismen tussen infrastructuurbeheerders en spoorwegondernemingen;
- de rol van het Europees netwerk van infrastructuurbeheerders is versterkt, met inbegrip van mechanismen om te zorgen voor de benchmarking van hun prestaties;
- de bevoegdheden van de toezichthoudende instanties zijn versterkt en er is een samenwerkingsmechanisme ingevoerd met het oog op coördinatie van de besluiten van twee of meer toezichthoudende instanties betreffende internationale spoorvervoersdiensten of binationale infrastructuur;
- door de markt ontwikkelde gemeenschappelijke informatie- en doorgaande-ticketsystemen werden als een prioriteit aangemerkt, met het oog op een efficiënter multimodaal en grensoverschrijdend personenvervoer; de Commissie zal toezien op de ontwikkelingen op de spoorwegmarkt met betrekking tot de invoering van dergelijke systemen, en uiterlijk in 2022 aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voorleggen, dat zo nodig vergezeld gaat van wetgevingsvoorstellen.

5. Aanbeveling

Aangezien het standpunt van de Raad in eerste lezing overeenkomt met het in de interinstitutionele onderhandelingen bereikte akkoord, beveelt de rapporteur aan om hier zonder verdere wijzigingen mee in te stemmen.

PROCEDURE VAN DE TEN PRINCIPALE BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Wijziging van Richtlijn 2012/34/EU van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 tot instelling van één Europese spoorwegruimte, betreffende de openstelling van de markten van de nationale diensten voor passagiersvervoer per spoor en het bestuur van de spoorweginfrastructuur
Document- en procedurenummers	11199/1/2016 – C8-0426/2016 – 2013/0029(COD)
Datum eerste lezing EP – P-nummer	26.2.2014 T7-0147/2014
Voorstel van de Commissie	COM(2013)0029 - C7-0025/2013
Datum bekendmaking ontvangst standpunt van de Raad in eerste lezing	27.10.2016
Commissie ten principale Datum bekendmaking	TRAN 27.10.2016
Rapporteurs Datum benoeming	David-Maria Sassoli 13.10.2014
Vervangen rapporteurs	David-Maria Sassoli
Behandeling in de commissie	10.11.2016
Datum goedkeuring	5.12.2016
Uitslag eindstemming	+: 31 –: 14 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Deirdre Clune, Michael Cramer, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Bruno Gollnisch, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Ziļe
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Daniel Dalton, Fabio De Masi, Maria Grapini, Werner Kuhn, Ramona Nicole Mănescu, Matthijs van Miltenburg
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Jeroen Lenaers
Datum indiening	7.12.2016